

ש מ ו ת

ובני ישראל כו'. פרו שכ"א הוליד ולא היה בהן עקר ועקרה. וישרע הרבה זכרם א' דוגמת שרעם. וירבו שהולידו הרבה פעמים ויעלמו שהיו לגוי עטם שלא מחו מהן בקטנותן. זמזמא זמזמא. קאי על הכל שפרו וישרע וירבו ויעלמו זמזמא זמזמא:

ו א ר א

לכן אמר כו' והולאתי אחכם כו' זו טעבוד לבנים וכל עבודתם בפקד. והולאתי אחכם כו' שלא חסיו עוד עבדים למזרים. וגולאתי אחכם כו' הוא יליאחם מוזמרים. ולקמתי כו' והייתי כו' הוא מחן תורה כמ"ם ואחם חסיו לי לעם כו' ח"ם כלן וידעתם כי איי כו' והבאתי אחכם כו' הוא זיאתן לארץ ונתתי כו' הוא ירעה ושיבה שם:

ט ש פ ט י ם

אם נגפו יבא נגפו כו' נגפו זמילוף פ' זבית וכן עבשו פרוחות (יואל א') זקרת (פ' קדשים) והרבה כיואל וכ"ג הרמז"ן ומציא הרבה שם: אל הדלת כו' שםם זשער ועיין רשב"ם. או אל המחסה. פשטא דקרא גם המחסה כשרה אבל הלכה עוקרת את המקרא וכן זרובה של פרשה זו וכן זכמה פרשיות שנחורס וכן מגדולת חורתינו שבע"פ שהיא כל"מ והיא מחסהפכת כחומר חותם חן המעט שזאו זמזמ"ך שםם מושרים וכמ"ם (מכות כ"ב ע"ג) כמה טפשי אינשי דקיימי מקמי ס"ת כו' ואחו רבן כו' וכן זפניגול ורוב החורס ע"כ גריך שדע פשוטו של חורס שדע המחוס וכן זמזמ"ט. ואחרו דה"ם לכ"ד כמ"ם ר"י כו' (קדושין כ"א ע"ג): לעלם. משמע לעולם מחם. רק דת שזפ' היוזל אמרס חורס שהיא מוויאיה כל הנזכר לעולם וזיארס חורס פ' היוזל זפ' מיוזמת על הכל. לאמה. היא הפלגם שאין אדם רשאי למכור לשפחה ולא ליקח רק להיות לפלגם ח"ם לא חלא כו' ר"ל זשם ויזבל וז' וכמ"ם חומר זשפחה שאינה יולאה: יעדה פשיטא כו' מ"ד כו' (קדושין י"ח ע"א) ואחר אם רעה ר"ל שלא נשאה חן זעיניו. לו יעדה הוא הקרי ור"ל שלקחה ליעדה לו ועכשוו אינו רוצה זכ. ופשטא דקרא זיומון זעלמח זלל קדושין כי יעדה הוא זיומון זבל מו"ל אמרו שהיעדה הוא קדושין חסו המחלקת זין הפוסקים אם פלגם זקדושין או זלל קדושין והיא היא הפלגם וכמ"ם הרמז"ם ז"ל ג"כ חלא שאסר פילגם אחר זלתי דרך זה ולפי זברי

אדרת שמות אליהו

דברי ח"ל היינו ע"כ פילגש בקדושתו חכו הרמז בכתוב לא יערה באחך ר"ל שלא קדשה עדיין
 לכך וילאח חסו כו'. והפדה פועל יולל. ופשטא דקרא שיקח האב הפדיון מאמר שימכרה לאמר
 לפלגש ח"ם לעס וכרי כו'. בצנדרו. שבגד זה כמו (מלאכי ב' י"ד) מדוע נבגד ובצנדרה שלא
 לקחה לפלגש: וילאח חסו כו' פשטא דקרא שחלא מיד לבמרי ואמר אין כסף שלא חימא
 שחוצת שט"ח על הדמים כח"ם בחני עבד וכיונא זו: מעט מחבתי. שהחוצת חילי בחומתיס
 שלא ע"פ דין תורה כמו בצורחת טעה או בצורג שלא בעדים שמכניסין לכיפה וכן בחומתיס
 ע"פ חק המלכות כמו שהרג דוד גר העמלקי ושי שרי גדוד ושלמה שהרג ליואז ושמוני חה
 שצרה יואז לחצת ולכן אח"כ דיינה שלמה צ"ד כח"ם חז"ל והטעם שאמר יואז פה אמות
 (מסדרין ח"ה ע"ב) כמשח"ל שרצה להיות מהרוגי צ"ד וכסיו לירושין ולא רצה ללאת ח"ם טעה
 כאשר דבר וכו' ולכן היה לריך שלמה לכל הטענות שאמרו בגמ' בשביל להחמייב בדיון צ"ד ואף
 שאמרו (מכות י"ב ע"א) צ' טעיות כו' כבר פי' הראשונים: בצבט דוקא כדרך האדון חה טעם
 יוס כו' וכ"כ המפרשים: אסון הוא כלל לכל מכה בגוף חה שחשט יעקב פן יקראנו וכו' ח"ם
 ואס אסון יהיה כו' והיא כלל ופרט נפש כו' עין כו' צפ' ראשון נפש וצשני ראשי אברים וצשליסי
 מכות והלכה עוקרת את המקרא: כאשר ישית עליו וכו' הרי אומר ונתן צפליס אלא ללמד
 שצבעל הדבר חלוי להחפער ולומר שדמי ולדות לצעל: לחפשי ישלחו הוא קום על הכותו מכה
 גדולה כח"ם חז"ל: ובעל הסוד נקי מח"ם למטה וגם כו' אס כפר כו': יומת ג"כ הלכה עוקרת
 את המקרא: יושח צב"ד וסמך המקרא על מה שכתב למעלה בולדות: או בן יגח. פרט כאן
 אשה ובן ובה מחסו הכופר שאין היוזק מי וצרח כרעא דלצובה קמלין שגם בהם ליורשיסם
 וכח"ם חה איס חקיו כו' (צ"ק ח"ב ע"ב): והמת יהיה לו. פשטא דקרא למיח וכן כתבו
 המפרשים: אין לו דמים ר"ל חיים כלל ואמר כאן בלשון הזה לומר שרשות ביד כל אדם להחיותו
 ואל"ל צ"ד: אס זרחה כו' כפשטיס שציוס אין דין מחתרת: בידו כו' חיים. שלא טנחנו ולא מוכרו:
 ומאלה קליס. לא צעד הקוליס ישלם אלא רצוחא הוא שאע"פ שאינו ראו"ו האם בלתי קוליס
 להדליק מ"מ חייב. ואמר גדיס יו"ו כדרך לא זא"ז כי גדיס טרח בקיטרו ועמורו ואף קמה
 בזריעתו ויכושו ואף שדה שלא חרע כלל כח"ם ירקות שדה ובכמה מקומות וכח"ם צפ' צראשית:
 אס לא שלא כו' ליקח ולגנוב לעלמו: דבר פשע. ר"ל כל דבר שפשע מרשות הבעלים ואין בידו
 עכשיו בין צשמירה בין בצבדה. אשר יאמר כי הוא זה ר"ל יאמר האומר שימלא בידו ויראו אותו
 לצ"ד. אשר ירשיטן אלהיס. אשר כמו אס: ולקח צעליו ר"ל המתה או הגשבר היפך חקי שור
 וצור שחשלים והמת וכו': יצאחו עד הטרפה. ר"ל קלת מאיברי הטרפה יציאחו לעד. כי בצבורה
 ומתה י"ל כי הוא צפשיעתו שהכה אותה או הפילה אבל צטריפת מיה נתברר שהוא צבאוס.
 ונק' עד כ"ד שמתברר ע"י כמשח"ל משחטת צשני עדים עד הצדוק וכיונא: אס צעליו כו'
 שח"ל לשמור בהמתו צעלמו. ואמר אס שכיר הוא כו' שהוא שכיר לשואל וס"ד שאין לו רשות
 לשמור בהמתו ואמר הכתוב בא צשכרו ששמירת הבהמה בא ג"כ צשכרו וה"ל לשמור: מתר
 ומתרה. שיתן לה מזה וישאנה כי שאר צ"א לא יתנו מתר שפגמה ולכן אס חתן אצבו
 לתתה לו כסף ישקל כהמר הבחולת כדרך שנותין לשאר צבחולות צבדוייתין וצבה ההלכה ע"ז
 שהוא מחשס כסף: מכשפה לא חמי'. בל"ת כדברי הרמב"ן: זכה לאלקו' פי' למלאכי וכח"ם
 בלמ"ד ידועה ח"ם בלתי לה' לבדו אע"פ שסן משרתי עליון ושמו בקרבס: כי גריס הייחס כו'
 ודעתס לער הגר וכח"ם ואחס ידעתס את נפש כו' וכן הזכירה התורה על אלמנה ויתום כי
 צרחס מרובה וכמשח"ל ולא חתח יתום ואלמנה. (שבת י"א ע"א): לא חתה' לו כנשה כח"ם ועבד
 ליה כו'. (משלי כ"ב ז'): עד צא השמש. פשטא דקרא גם צכאן צכסות לילה ולהחזיר לו קודם
 הזמן שיערך שלא יעטער וכח"ם צמה ישכב כו': אלקיס כו' פח"ם גם צמדעך כו' (קהלת י"ד
 כ'): מלאתך ומעך לא תאמר צבור ציך חתן לי עיין רש"ס וכן פירשו כל המפרשים: ואלו

אדרת שמונת אליהו יח

קדש תסיון לי. מיומדין לי לפיכך ובשר בשדה כו' לא תאכלו: על רב לנטות כו' עיין רשב"ם ח"ט לנטות כו' להטות: לא תבשל גדי. דבר הכחוש בזהו וכמ"ס בל"ב מדות:

ת ר ו ט ה

סוד האדם. עולם קטן פנימא דלבו גר"ץ סוד האדם הוא אלם חלקים ועיקרו נ"ר כי השמה מופת וכן ז"ר חסו בללמו בללם חלקים ועל נ"ר לבושא דקיק סוד בבגדו זה ונק' אלהי סוד יריעות עמים היא בשבר עורות אלים מאדמים ועורות תחשים סן העור ושי עורות יש באלם כמו בבדית. ערלה ופריעה ועור תחם הוא חילון בסוד הערלה שיחנה לאברהם אבינו בסוד התחם ממשפחת א"ל כמ"ס צפ' תרומה ונגדן בעולם השמים סן ג"כ שים השמים ושימי השמים וכן מתחלקין לשבעה וכן העורות והעור החילון נחלק לשנים נגד רקיע וילון והוא הקרום דקיק שגל העור הוא הילון ובשר החילון הכוכבים סוד השרטוטין והכרת הפרטף שכן ברקיע שבו ארוים כדוע והרקיעין נחלק לה' והבשר הוא י"א יריעות עמים סוד י"א סמוי הקטרת י"א ארוים כדוע ועור הפנימי סוכנין עליהם ועור יריעות של המשכן תכלת וארגמן ותולעת שם וש. סן סוד רקיעין דלבו שמופפין על סטר' דקדושה כמו הרקיעין שמופפין על סס"א והוא סוד המשמל שמופף על הסיו' סוד מלבוש שמיים זהו והוא מלבושם כידוע. סוד הפרכת הוא הפרגד שבין המיות לשינה והוא הרקיע שע"ג המיות ולפנים מהפרכת אבן שחיה הוא אבן ספיר דמות כסף ועל דמות הכסף כמראה אדם כו' דמות כבוד ה' השכינה וחרין רביין קביעין תמוהי סוד הכרובים ויכול ק"ק הוא בית ק"ק והמיות סן בסיכל הרטון ובין אלו הסיכלות פרגד הרקיע הנ"ל ויסוד דוק' שהוא ק"ק בתוכו מקום שמקבל בחובו הזרע והוא הארון ובחובו יסוד דכורא הלוות הבדית וכן שים כנגד ב' לטורות שבתוכו ולכן מיומן מ"ע ומשמאל ל"ת. העלמות סן הקרשים וכן שרפים עומדים. האיצורים סן שבעה כלים דמשכנא בראו ח' היכלות ב' פרגדים שבאלם בין ג' עורות שבאלם חב"ג סן פרכת ומסך וכן הפרגד בכלל ובין בחי גואי לבחי ברזאי ובחי ברזאי סן גר"ץ למשכנא במלך א"ת ועליהן קלעי' סוכבין לבחי ברזאי ועיין בעו"ר רכ"ב וכן ביחזקאל נפתחו השמים סן העורות ואמר השמים ה' שמים ה' עורות של הפנימי ואמ"כ ואראה והנה רוח סערה כו' הבשר ומחוכה כעין המשמל לבושא דקיק ובחוכן המיות וע"ג הרקיע וע"ג אבן ספיר כו' ועליו כמראה אדם כו' ועיין בר"ג שים רקיעין בסטר' דקדשא ויש בס"א ויש רקיעין תחלין וסן ב' מופאין על משכנא וברקיעין תחלין שיי מופאין נגד ב' רקיעין הנ"ל דקדשא ושל ס"א וע"ס כל הרקיעים: והאיצורים הפנימים מוח הוא הארון וכל כלים וידוע שמוח סוד הכפרת והכרובים קנה וחסו סן עזרה ושלחן ו' קנה סן ו' טבעות קנה השביעית הוא טבעת המיונה שחוקפת הכל וחס' לאכילה וקנה לתורה ולב הוא המצבת הפנימי שסם ריח הקטרת ומצבת החילון הוא הכבד שהוא לאכילה וכן האיצור' האמלעים ומוח לב כבד שבתוכם הנר"ג והם אשה ריח ניחוח לה'. ב' כליות סן כיוור וכו' ובין ג' לב' פרוכת פרום. יותרת וקרום של מוח מסך ופרכת שסן ג' עלמות ג' שמוח כלל הכל: והיה המשכן אחד. יפה דיבר ראב"ע שאחד הוא דבר כולל דברי' באחדו וכן שמוע ישראל כו' כמ"ס שילוחיכו בשמו' ובארץ וכו' והוא השם המיומן' בתוכו' ח"ס ר"א הנ"ל שהסם הוא פעם פעם ר"ל בתקומו ופעם סס התאר ה' חלקים ה' נצלות שהוא מעומדים וסן ד' עלמות הידועי' א' פעם וג' תאר ה' חלקים א' ה' נצלות ב' נצלות מעלה ומטה כמ"ס כל נצלותו וכתוב כל נצלות ה' ולכן השם בשמים ט"ה מעלה ומטה וסן ד' אצ"ע וסן נגד ד' נהי"ם ססן שורם אצ"ע יסוד שם העלם גוף וברית מד והוא למעלה מנ"ה כידוע נצלות בנ"ה וחלקים במלכות:

אדרת שמות אליהו

תצורה

את האורים ואת החומים. הם שם המפורש כידוע והיה כולל האפוד והמשן וכן הם שמות השבט' כי ידוע כי מ"ב הוא בשבתו' והוא נ' בזהכולל והיא ה' העליונה שהיא היתחוספת מי שמגיע לדרגא דדכורא ה' של אברהם וכן כאן ה' של יוסף לכן אסחלק לדכורא ובמשן ידוע מספרם אלא שהיו להיפוך מספר השמן באפוד ואפוד במשן רוחא במי' ומיחא ברוחא ונק' אורים שהיה בכחם להאיר האותיות עד שבולטות והיא האור של יום הראשון והשני' התומי' שהיו בכחם מנטרפות האותיות' (והוא ביומא ע"ג ע"ג) ולמ"ד בולטות היו מנטרפו' ברומו של כה"ג כמו תורה שבט"פ חהו תומים שמשלים את התיבה וידוע כי בכמה נשלמת הכל וכן כל השמות כמו שם ע"ב שהן בלוחיות כ"א לנדו ב"ג דרגין ונעשית בתיבות שלימות ע"ב תיבות ובה נעשה הכל אחד והוא המים קו המדה שביום השני וכן מנהיגי השמש והירח שהשמש ממונה על האור והירח על המים כידוע והנה נברא ונתקיים העולם שהן חו"ג ובאמת הן מנהיגי המזלות והשמש והירח להפכן לכ"ד לכן לא כאלה חלק יעקב בו' (ירמי' י' י"ו): ועשית מזבח מקטר בו'. לא האחר בעשיית כלי המשכן והזהיר תחלה המשכן וכליו והבגדים וקריבת אהרן למזבח ואח"כ אמר עשיית החמיד ואמר בזה אשכון בתוככם ואח"כ הוכיר עשיית מזבח הקטרת וכסף הכפרים יורה שזה לא היה מעבד להשראת השכינה רק אלו היה לכפרת ישראל וכן אמר בכסף הכפוי' לכפר על נפשתיכם.

תשא

כי תשא את בו'. הוא מזהו לדורות בכל עם שימנה אותם וכמ"ם בשאלו ודוד וכ"כ הרמב"ן. אבל עכשיו לא נלטווה למנות כלל עד תומם הפקדים ואין המזוה לדורות שיחמו מחצית השקל בתמיים שהרי שאלו פקד בזבוק ובטלמים וגם לא שיחמו על האדנים שהרי כבר נבנה המשכן וגם שאמר זה יתנו בו' ולא נלטווה למנות אבל הניוו לדורות נסחיים בפסוק ראשון. חה יתנו הוא ליווי עבשיו על עבדת המשכן בלא חוין וע"ז בא הניוו לא ירבה ולא יומיע חה שלא חמו אותה בתר"ג מות וע"ז אמר תרומת ה' ונתת אחו על עבדת בו' והשקלים לקרבות לא נכתבו בתורה והיא הל"מ ומרומו בת"ם חו"ל: ורמזו ידיהם בו' כפי' דקאי על המזבח לאזהרה ולענוש: ומחיתו חמשים ומאחים דרך הפשוט מחיתו של מר דרור וכן דרך הכחוב אבל בקנה צם לא אמר מחיתו שהוכר אחר קנמון אבל הל"מ ידוע ומרומו צמלת מחיתו שבאה למלאין והכל הל"מ: ועשית אחו שמון בו'. עיין רמב"ן: כל הנגע צהם בו'. כמ"ם כל הראוי להם קדוש קדושת הגוף ליפסל בו' אבל דרך הפשט משמע אף חולין גמורין וכמ"ם ולא יקדשו את העם בצבדיהם (יחזקאל ת"ד י"ט) וכתיב הן ישא איש בשר קדש ע"ד הפשט קדש ממש וכן אל חגע בו כי קדשתך (ישעיה ס"ה ה') אבל חו"ל אמרו דיקו בו' ומחיתו בו' אשר יגע בצצרה בו' עד שיבלע בו' ואפשר דוקא שם וספיר אמרו הכהנים לא (תגי צ' י"ב) וחז"ל דרשו על שרץ אבל ע"ד הפשוט כנ"ל. אבל כאן אפשר אף ליינה כ"ה וחי"ם ראוי דוקא היינו ליקדש קדושת הגוף שהרי אמר בזבוק כל הנגע בו' אלהל מועד ומערה בו' ועל כלי שרת: וקדש אתם לכהן לי. כל הכ"ל יהיו קדש במשיחתן לקדש אחרים ועיקר משיחתן דבברי ח"ל לקדש הראוי וכל הנגע בו' אבל אהרן ובניו לא כן אלא לכהן: זה לי בו'. לאשר אטה לחסמו כפ"ג או מלך משיח ה': על בשר אדם בו' הוא כלל אף לכהנים המשוחים שלא לזקד ואמר על זר לאפוקי המשוחים בעת משיחתן: קח לך סמים. כל שפורט והולך שהן ארבעה ואמר

אדרת שמח אליהו

עוד סמים ואח"כ לבונה לפרש אחס נטף תחלה ומלבנה שיסן שאין סמים וכמ"ס וקמץ בשם וקנה בשם וכן מר דרור אבל קדה לא פירש שהוא ידוע וכן כאן לבנה זכה ואין סמים בקטרת רק אלו סד'. אבל השאר בשמים הן- כי בשמים הן שמצמחים את המאכל. וסמים אין צאים במאכל אלא לרפואה או לתועלת דבר אחר חסו לשון סם וכ"כ הרמב"ן וצאין ז' בשמים בסן הלח"מ ומפורש בש"ס ומר דרור בא לעיל י"ב צומחין כדוע בעת הדרור והחורה גילחה בתרומה ויקהל ובשמים לשון כו'. ואעפ"כ נקרא קטרת הסמים שבשמי' בטלים בסן שבסמים הן ספ' מנה ובשמים ומצמחין אותן אבל צורית ויין אין צאין בה כלל אלא שפין אורזין ומלח בא כמו על כל הקרבנות: ואת המטרס הטוורה. בשביל הטוב צבדי שרד. ואת צבדי שרד. ואת הוא כפי' רש"י ז"ל והמפרשים. ומה שדרשו ר"ל צמ' על צבדי כסוד (וינו' ע"ב ע"א) לשון צבדי דרשו דלא שייך צבדי כ"א בלבדיו אר" ח"ס מואי צבדי כו' לרמז על צבדי כסוד כדרך מדרשם ולא פי' כאן ומפרש והיך צפ' במדבר ואמרה החורה כאן צבדי השרד כפי' א"ע והרמב"ן ז"ל שיעשו מכל מין צבדים כרנוס ואח"כ בעת וסיעתם פירש מה לעשות מכל מין ומין ומשה יקח את האהל כו' זה היה חיקף אחר המעשה וכדברי פרקי דר"א שהיה מ' יום אומנעו' במחנה וכן צמחא דבי אליהו חלק ב' פ"ד מ' יום האומנעוים נטל משה כו' וסם מצואר מ' יום האחרונים שעלה משה שנייה להר סיני כו'. וכן מוכיחין פשטי המקראות. הלא כרמב"ן והרא"ש שחמהו על פרקי ר"א. ומ"ס צפ' עקב ואחנפל לפני ה' כראשונים ארבעים יום כו' לסם כו' זו הייתה צמ' יום האחרונים ומ"ס כאן ויאמר משה כו' ראה אתה כו'. הכל היה אחר עלותו להר וציה"כ נחרזה לו ויעבור על פניו והצטייח לו כל ההבטחות. ומ' יום הראשונים למד פי' המשכן והצבדים עד ויפס. אבל צמ' יום האחרונים לא עשה אלא התפלל עליהם וע"כ יחשקו אלו בה' יום לחמונים וציה"כ נחרזה שהי"ח להם. והנה כתיב ואיש לא יעלה עמוך כו' גם האין כו' מכלל שהיה רשות להם ע"כ שלא היה שכינה בהר. וכן כתיב וירד ה' בעקן שלא היה מקודם אלא באהלו של משה כמ"ס והיה כבא משה האהלה כו' וכן כתיב בצוק הפרשה והי שם עס כו' על אלו הו' יום בלבד ויותר ר"ל שטעות בסדר עולם ואין לוח מדברי פר"א: ויאמר משה כו' לא הודעתני כו'. כי אמר ית"ש ושלחתי לפניך מלאך וגרשתי כו' ר"ל שבא"י יבא המלאך לגרש הכנענים אבל בדרך לא אעלה בקרבך כי עס כו' פן אכלך בדרך. אמר מרע"ה איך אעלה ומי יקח עמדי בדרך בודאי לריך להיגהתך בדרך. ובפ' משפטי' אמר הנה אנכי שלח כו' לשמרך בדרך ולהצילך. ואחיה אמרת ידעתך בשם. הוא השגחה פרטית עלי בכל עת בלבד וכו' היא מדרגה גדולה. וגם מלאכת הן צעייני כו' ע"כ חמשה צגייני שתדיעני וכמו שפירש והיך ועתה אם נא מלאתי הן צעייך הודיעני נא את דרכיך ר"ל רנוי שתדיעני הלוך שחלק לארץ עם המלאך כי המלאך שמו ית' בקרבנו וכמ"ס צפ' משפטים. ואדעך. שאכירך בהיוליך וכאן ביקש כל הג' שבקם למטה כמו שאפרש ואמר למען אמלא הן צעייך ר"ל למען אשר מלאתי הן צעייך כי הוא בקשה גדולה ביקש כמו בקשה אחרת אם מלאתי הן צעייך חמשה צגייני וגם בשביל ישראל ו"ס וראה כי עמוך הגוי הזה: ויאמר פני ילכו כו'. והשיב ית"ש שאני לא אלק אלא בא"י להגחיל לישראל ח"ס והנחתי לך אבל בדרך לא אעלה כו' רק זאת אעשה שפני ילכו עם המלאך בא"י: ויאמר אליו אם אין פיך כו'. ר"ל אם אין אתה הולך עמו בדרך אל תעלו מזה: הלא בלכתך עמו ר"ל אתה כו': ויאמר כו'. גם את כו' שאלק עמכם כו' כמו מקודם הטעם ובשבילך כמו שאמרתי כי מלאכת כו' ואדעך כו': ויאמר הראני כו' עכשיו ביקש שידע את כבודי כמ"ס בחחלה ואדעך למען ידע בהלכו עמם את מקום כבודו וכמ"ס אל תמר בו אל תמירני בו: ויאמר אני אעביר כל טובי על פיך כו' פי' כבודי ומ"ס על פסוק וכל טוב אדוני בידו דא שמי בקרבנו: וקראתי בשם ה' לפניך. בהעברת כבודי על פיך. ואקרא את כבוד העובר בשם המיוחד ותדע שזהו כבודי כי בעבור הכבוד עובר חחלה רוח ורעש כו' ותשמע שאקרא שם המיוחד ותדע שזהו כבודי וכמ"ס למטה ויעבר כו': ויקרא

אדרת שמות אליהו

ה'. ומאני את כו' ורחמתי כו' גם זה קאי על מה שאמר ית"ש וקראתי שאקר' מדת הסינינות
 שאמין בלבדי והרחמים שארחס בלבדי שאין רשות למלאך זה כח"ש כי לא ישא לפשעכו' ומדע
 שזכו כבדי מוחם ובסימונין אלו מדע כבדי. כי אף שזכה רואה את הכבוד היה מנבקש לדע
 בסימונין את הכבוד הכונה בנרותם וכח"ש מן הדתם אוח"כ. והיה מנבקש גם לראות וע"ז ה"ש
 ית"ש לא חוכל לראות את פני כו' הנה מקום אתי כו' הוא בכר וכח"ש ה"ל במגילה (י"ט ע"ב):
 וכו' צעבר כבדי ושחחך כו' ושכתי כפי עליך עד עברי שלא תראני שלא תמות וכח"ש הרמב"ן שקדם
 ברא"י מתפרק האדם כח"ש במראה נהפכו כו' ואחר עברי והסרתני את כפי וכו' וכן עשה חיקך:
 ויעבור ה' על פניו ויקרא ה' צבס המיוחד ובמדת טובו. אל רחום ותנון שבידו הסליחות והרחמים
 וכו' היה בנ"ו יום האחרוני' והיו התפלות שעש' כל המ' וי' האלו להשיב סניחו- בחיובו. כראשון'
 שא"ל מעש' המשכן בצביל ושכנתי בחוכם והפסידו ועשה לא שב אחר עד שהשכן השכינה
 ואמר פ' ויאמר ראה אתה כו' קודם פסל לך שאין מוקדם ומאוחר ולסמוך לפסוק לא אלטה
 בקרבך ולומר שחזר ונתרנה כמקדם ואח"כ אמר שירד בענן ויעבור על פניו: וימחר משה ויקד
 ארצה וישחורו ר"ל כששמע כבוד ה' עובר: ויאמר אם נא מלאתי מן כו' כאן דחה את המלאך
 האומר צפ' משפט' ובקש'. הלא טוב שחלך אתה בקרבנו בעלמך בלא המלאך ושחשרה
 בקרבנו במקום שריית המלאך כח"ש כי שמי בקרבנו ותשרה בקרבנו ואמר הטעם כי עם קשה
 כו' וסלחה כו' משא"כ עם המלאך. כי בחמלה לא בקש רק בלכתך עמנו עכשיו בקש בקרבנו
 כי ידוע כי כבודו שורה בקרב המלאך או ישראל וכאן בקש משה דבר גדול ועוז אשר אין אחריו
 עוד והבטיח לו ית' גם על זה. ויאמר הנה אנכי כרת כו'. ר"ל הנה אנכי כרת ברית והוא
 קיום ההבטחה אשר לא תופר כי בכל הדברים הטוב מועד משא"כ בקיום הברית ח"ש עד
 כל עמך אעשה ופלאות אשר לא נבראו בכל הארץ והוא שריית הענן על המשכן והכבוד שורה
 עליהם לעין כל והולך לפניהם לעין כל כח"ש אשר עין בעין נראה אתה וגו' ועונך כו' עד
 שתמו כל האומות עליהם ואמרו מי זאת עולה מן המדבר כתימרו' עשן כו' וכח"ש בסוף
 פקדיו וכבוד ה' מלא כו' כי ענן ה' על המשכן כו' ואף שהלך הענן לפניהם ביציאתו ממצרים
 לא היה אלא לשעמו עד הים וגם לא היה לעיני כל ישראל רק לפני הנהיגו' שבהם משא"כ
 כאן ח"ש לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם או היה הפלא הגדול וכח"ש האומות עליהן אין
 אלו אלא אלהים וכח"ש משה ופליטו אני ועמך מכל העם כו' ופליטו לשון פלא וכן השיב לו
 ית"ש נגד כל עמך אעשה כו' כח"ש לעיני כל בית ישראל. אשר לא נבראו בכל כו' והיו ופליטו
 והיה הולך לפניהם במסעיהם' ומויה בנייתם וע"פ משה שאמר קומה ה' שובה ה' ח"ש וראה
 כל העם כו' אשר אתו עושה עמך שהכל בשבילך וברעוך עד הנה הגדולה והטובה אשר אין אחריה
 ולא היתה כדחת שו' אשר עין בעין כו' וע"ז אמתנו מנפיש כי עין בעין יראו וכו'. ומזר השי"ת וברת
 הברית שכתב בסוף פ' משפטים אחר שהופר הברית כאן ומזר וברת בראשי המלאת שחולה
 הברית בסוף וכח"ש שהן עדות על יחודו והיולתם מומרים להיות להם לאלהים.

ויקהל

ויבאו כל איש אשר נשאו לבו וכל אשר נדבה כו' נשאו לבו הוא לקרבה אל המלאכה כח"ש
 לקמן ויקרא משה אל בללאל כו' כל איש אשר נשאו לבו כו' והוא כאן איתן שביצאו
 מנוח כח"ש וכל הנשי' אשר נשא לבן אתונה בחמכה כו' וכ"כ הרמב"ן ז"ל: ויעשו כל חכם לב
 וכו' הנה מלאכ' המשכן חזרה החורה ז' פעמו' בכלל ופרטו והוא להורידו מרקיע השביעי אל
 הארץ ובכל א' היתה רחם וכח"ש בדברי הגאונים וכן נגד ז"ם הבנין ותימם האחרונים כן
 בספקת

ב אדרת שמות אליהו

בהקמת המשכן שכן שנים האחרונים מעמדי המשכן וג' פ' חזרה הכורה בדת המשכן שסוף כללי המשכן עבד ג' ראשונות שכן כללי של כ"א מח' החמיוני שכן אח"כ וג' מנין המחשטנין בכל שטח הגוף ופזינהו:

פקודי

ויביאו את המשכן כו' כללות המשכן הוא כ"ב דברים. ג' ח' וי"ב שטוח כללות העולם גדול וקטן כמ"ש צס"ו ואלו כן ג' בגדים צבדי אהרן צבדי צמו. צבדי הסרד. ז' כלים. ארון. שלחן. מנורה. מצח הפנימי. כיור. כנו. מצח המיטון. וכן ז' ס' שכוללן ככל ז' היכלות ג' ד' ונ' צבדלי' צהם פרוכת ומסך צין עולם לעולם. וי"ב של המשכן עצמו ז' וס' ז' מסך. ואהל מכסהו ומכסה החמשים. פרכת. מסך הפתח. קלעים עם המסך. ולמ"ד צ' המכסלות א' חשיב הקלעי' עם המסך לשחי' אהל דעת הראשון יותר וכן כפשוטי המקראות כמ"ש המפרשי' וכמ"ש מכסהו ומכסה החמש אשר עליו מלמעלה ומחשה הם כליו קרסים קרשים צרימי' ועמודי' ואדנים ועמודי' החצר ישל האהל אחד וק' אדמסם אחד.

ויקרא

ויקרא וידבר הקדים קריאה לציבור למדך חורב ד"א שלא ידבר לצבירו אה"כ קורבו וסוף (ביחוד ד' ע"ב) וכן צנסה. וכן צסויי. ומנין לכל הדברות שצחורה ת"ל מאהל מועד כל שמאס"מ הקדים קריאה לציבור ומנין אף לאחירות ולצוים ת"ל דבר וידבר לרבו' כו'. יכול אף להפסקות ת"ל וידבר לציבור ולא להפסקות. ומה היו הפסקות משמשות ליתן ריוח למשה עיין רס"י ז"ל. ויאמר משה שאין ת"ל ויאמר מלמד שכל הקריאות היו משה משה. ויאמר הנני שאין ת"ל ויאמר' ללמד שעל כל קריאה ה' אומר הנני. משה משה לשון חיבה לשון זירה וכן אצרכם ואצרכם. יעקב יעקב שמואל שמואל. ד"א הוא משה עד שלא מדבר עמו הוא משה משדבר עמו. אליו למעט את אהרן. אר"י צ"ב י"ג דברות נאמרו למשה ולא אהרן וכעדן י"ג משטין ללמד שלא לאהרן נאמר אלא למשה שיאמר' לאהרן ואלו כן לדבר אהרן. מדבר אליו. וידבר אליו. ועודתי ק'. הדברתי אהרן. אלוה אהרן. אשר אועד ק'. לדבר אליך סס. ציום נוחו. את אשר יטע א' צמורים ויבי ציום דבר כו' וא' צסויי ואלה חולות אהרן ומשה כו' וא' צאס"מ ויקרא כו'. ר"י בגלילי אר' צב' מקומו' צמיר' צסויי וצאס"מ מיעט את אהרן וכלם. רא"ל ועודתי שמה כו' עתיד אני להעודד להם ולהתקדם צהם אימתי ציום שמי' שגא' וירנו כו' או אינו אלא ליתן להם יעידה לדברות ת"ל ועודתי ק' כך ולא כו' ומנין להוציא אף מן הדברות ת"ל הדברתי אהרן ומנין להוציא סקמים וצמי אהרן ואהרן ת"ל לדבר אליך: ומנין להוציא אף משמיטת סקול את ישראל חקמים וצמי אהרן ואהרן